

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každé dva týždne do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť SUREMA spol. s r.o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 6. marca 2020

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXIII. - Číslo 5

4 Prvé nájomné byty sú hotové

Mesto zrekonštruovalo prvých 12 bytov, ktoré majú slúžiť na nájomné bývanie. Do konca marca pribudnú ďalšie.

6 Obchod so zdravím

Ústavou zaručenú bezplatnú zdravotnú starostlivosť nedostávame vždy za podmienok, ktoré ustanovuje zákon. Prečítajte si príbeh oklamaneho Bratislavčana.

7 Letecké múzeum v starom hangári
Opustený a chátrajúci starý hangár v Dúbravke sa má zmeniť na letecké múzeum. Poslanci mestskej časti schválili prenájom objektu Aviatickému klubu Otta Smika na 10 rokov.

11 Tajomstvo grófa Grassalkovicha
O úspechu šľachtica, grófa a významného politika, ktorý sa narodil v chudobnej zemianskej rodine, veľa napovedajú sochy v našom meste.

Trhovisko Miletičova má jedinečnú atmosféru.

Najvyšší čas začať s obnovou Miletičky

RUŽINOV

Do opráv najväčšieho trhoviska v Bratislave sa za posledné roky investovalo asi 300-tisíc eur. Nestačí. Keď sa dnes napríklad spustí dážď, mnohí predajcovia musia odmetať vodu od svojich stolov. To snáď bude čoskoro minulosť, legendárnu Miletičku čaká revitalizácia. Na Trhovisku Miletičova nájdete všetko: ovocie aj zeleninu, hydinu aj pečivo, kyslú kapustu aj med, kvety, oblečenie či drogériu, vedľa čínskeho bufetu špeciality zo salaša... No vidíte tiež mnohé schátrané stánky, rozbité uličky, špinu... Ľudia sem napriek tomu chodia radi. Iné je kúpiť si v supermarkete paradajky ktovieodkiaľ a iné od pestovateľa, ktorého tu stretávate roky a radi si spolu aj podebatujete. Miletička má jedinečnú atmosféru.

O chystanej modernizácii trhoviska už predajcovia počuli

a vysvetľujú nám, čo sa malo urobiť dávno. Bratislavčanka Erika sa sťažuje na nerovný chodník pri jej pulte, kde sa ľudia potýkajú, zeleninárku Anikó od Zlatých Klasov hnevá deravá strecha: „Keď začne pršať, voda nám tu všetko zatopí.“

Menšie zlepšenia sa urobili po roku 2015. „Investovalo sa asi 300-tisíc eur, najmä do vybudovania drevených stánkov, riešenia parkovania, odstránenia havarijnej elektroinštalácie, opravy toaliet aj asfaltového povrchu,“ uviedla hovorkyňa Ružinova Tatiana Tóthová. Te-

raz sa však chystá komplexná revitalizácia, ružinovskí poslanci vyčlenili na ideový projekt 50-tisíc eur. „Neplánujeme žiadnu privatizáciu trhoviska, nič, čo by mu ublížilo. Chceme ho ale zmodernizovať, vyčistiť,“ zdôraznil starosta Martin Chren. Inšpiráciou pre záujemcov o súťaž by mohli byť návrhy študentov architektúry - sú prvým impulzom na obnovu Miletičky, ktorá si má zachovať svoj charakter. Uvidíme, koľko času uplynie od výkresov k realizácii. (ac)

Foto: ac

Viac na str. 2

Všetličo už dávno doslúžilo...

MHD po lupou

BRATISLAVA

Magistrát v spolupráci s dopravným podnikom začal na portáli opendata.sk zverejňovať podrobné dopravné údaje o MHD.

V prvej fáze sprístupnili dáta z električkovej linky č. 3, ktorá spája Raču a Petržalku cez Starý most. Môžete si pozrieť napríklad dátum, čas, číslo vozidla, GPS súradnice električky aj názov zastávky. Magistrát takto informácie pravidelne vyhodnocuje, slúžia napríklad pri zlepšovaní organizácie mestskej dopravy. Na ich základe sa potom upravujú napríklad grafiky MHD či fungovanie križovatiek v Bratislave.

Zo zverejnených dát možno napríklad vyčítať, že cestovanie zo zastávky Kamené námestie na zastávku Komársky trvala v októbri 2018 priemerne 28 minút a 40 sekúnd, kým v roku 2019 v tom istom mesiaci 27 minút a 26 sekúnd. Najhorším dňom v týždni na tejto trase bol v roku 2018 pondelok, kedy cestovanie trvalo priemerne 28 minút a 22 sekúnd a v roku 2019 to bola streda s trvaním 28 minút a 4 sekundy.

V najbližšom čase chce magistrát zverejniť takéto mikroudaje za linku autobusu č. 21 spájajúcu autobusovú stanicu s Devínskou Novou Vsou, a linku trolejbusu č. 212 premávajúcu zo Železnej studničky do Vraku. (ts)

BRATISLAVSKÉ NOVINY

nájdete aj vo vybraných predajniach Kraj a Terno.

Šlovo k veci

Rukojemníci

Takto si pripadajú mnohí pacienti v situácii, keď od nich lekár pýta za vyšetrenie peniaze a oni vedia, že má byť zadarmo. No neodvážia sa protestovať.

Hoci za zdravotnú starostlivosť, ktorú plne uhrádza poisťovňa, nemáme platiť ani cent, v ambulanciách často vyťahujeme peňaženky. Niekde chcú poplatok za konzultáciu, inde za registráciu, ale tiež za také absurdnosti, ako je klíma či osobný prístup lekára (viac na str. 6). Kolkí si trúfnu dodávať sa s ortopédom či neurológom, ku ktorému sa dostali po dlhom čakaní alebo len vďaka známosti?

Niekde sa stala chyba, keď naši lekári odchádzajú za hranice, dokonca aj práca v susednom Česku je pre nich atraktívnejšia – a to sme pred 30 rokmi mali podobnú východiskovú pozíciu. A mnohí z tých, čo zostali, si mohli dávno užívať dôchodok, no nemal by sa kto starať o chorých... Aj to nahráva obchodníkom so zdravím. Korektné a tiež ľudské manažovanie ambulancie či polikliniky ťažko zaručí zákon samotný. No rôzne figle, ktorými zakrývajú nezákonné poplatky, vie odhaliť dozorujúci orgán, v našom prípade bratislavská župa. Má teda zmysel sťažovať sa. Neplaťte za to, čo je zadarmo.

Anna Čapková

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
SŤAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Čo mi chýba na Trhovisku Miletičova

Kto je Petra Molnárová

Je členkou občianskeho združenia Aliancia Stará Trznica, ktoré od roku 2013 prevádzkuje budovu Starej trznice v Bratislave. V tíme združenia sa stará o organizáciu sobotných potravinových trhov. Pôsobí tiež v združení propagujúcim lokálne potraviny Slow Food

Pressburg a ešte pred Starou tržnicou bola súčasťou organizačného tímu Dobrého trhu.

BRATISLAVA

Trhovisko Miletičova čaká po rokoch obnova. Svoj pohľad na jeho revitalizáciu predstavili nedávno študenti architektúry. Nás zaujímal aj názor PETRY MOLNÁROVEJ z Aliencie Stará Trznica, pretože stojí za projektom oživenia tejto historickej budovy.

Chodievate niekedy nakupovať na Trhovisko Miletičova, alebo ste verná Starej trznice?

Naše sobotňajšie trhy sú pre mňa miestom, kde pravidelne nakupujem výraznú väčšinu potravín – sezónnu zeleninu i ovocie, syry, mäsové výrobky, chlieb či cestoviny. Avšak v hlavnej sezóne, keď mi to pracovné povinnosti v závere týždňa umožnia, rada z času na čas zájdem aj na trhovisko na Miletičovej.

Čím vás priťahuje?

Trhovisko Miletičova má svoju atmosféru, ktorá ma často v spomienkach vracia do detstva. Vtedy sa ešte nachádzalo na Trnavskom mýte, kde dnes stojí Istropolis. Mám tam obľúbených predajcov, drobných pestovateľov zo Žitného ostrova, u ktorých si rada kúpim sezónnu zeleninu a prehodím s nimi pár slov.

Čo má Miletička navyše v porovnaní so Starou tržnicou a treba to zachovať?

„Miletička“ sa od nášho trhu líši už len tým, že je prístupná predajcom a návštevníkom počas šiestich dní v týždni a ponúka aj nepotravinový sortiment. Trh Piac Markt v Starej tržnici sa koná výlučne počas sobôt a je inak koncipovaný, čo sa týka sortimentu aj programu. Sídlim v síce v budove, ktorá kedysi

plnila úlohu trznice, dnes je však Stará trznica aj kultúrnym centrom a jej využitie je rozmanitejšie.

Trhovisko na Miletičovej ulici má rozhodne svoje špecifiká, ktoré by sa mali zachovať. Malo by naďalej poskytovať priestor pre pestovateľov, chovateľov, malých výrobcov potravín, ale zachovať by sa mali aj prevádzky ponúkajúce odevy, obuv a rozhodne tiež gastronomické služby.

Aj trhovisko na Miletičovej ulici má potenciál ponúkať zážitok a podporovať komunitný život. Ako si ho predstavujete vy?

V období posledných dvoch rokov sa na trhovisku Miletičova udialo veľa pozitívneho: vynovila sa časť trhoviska, pribudli nové stánky, prestrešené pódium a zrekonštruované toalety. „Miletička“ už komunikuje s návštevníkmi prostredníctvom stránky a sociálnych sietí, čo je tiež veľkou zmenou oproti minulosti. Problémom trhoviska však naďalej ostáva nejasný pôvod zeleniny a ovocia na pultoch mnohých stánkarov. Správca trhoviska je oprávnený kontrolovať u predajcov pôvod tovaru a rovnako si môže stanoviť vlastné podmienky, podľa ktorých si ich bude vyberať. Preto by sa

v rámci „novej Miletičky“ mali objaviť prinajlepšom jasne vyznačené priestory pre jednotlivé kategórie predajcov (obchodníci, roľníci prebytkári a samostatne hospodáriaci roľníci), čo by návštevníkom výrazne uľahčilo rozhodovanie a samotný nákup. Som zvedavá, ako sa s touto výzvou trhovisko vysporiada a držím palce, pokrok si tento priestor jednoznačne zaslúži.

Prešli ste trhy v rôznych krajinách, ktoré vás oslovili najviac? Ktorým by sa mohlo inšpirovať práve Trhovisko Miletičova?

Trhoviská, kryté tržnice, ale i akýkoľvek obchádzny trh zrkadlia kultúru danej krajiny, temperament obyvateľstva a hlavne prezrádzajú jej kulinársky potenciál. Z toho, čo som mala možnosť vidieť, ma najviac oslovili tie z južnejších regiónov Európy, kde gastronómia a s ňou spojené potraviny majú pevné miesto v kultúre národa. Je ťažké vyzdvihnúť jedno konkrétne trhovisko, sú si dosť podobné. Podstatné je skôr odopozovať princíp ich fungovania. Čo robia pre to, aby mali na pultoch lokálne sezónne produkty, ponúkali to, čo je pre danú oblasť charakteristické, či už v ponuke roľníkov alebo drobných výrobcov, akými sú pekári, mäsiari, cukrári. (ac)

Foto: Martina Juričková

Celý rozhovor si prečítajte na www.banoviny.sk

VYCHUTNAJTE SI OPĽ SVOJE JEDLO BEZ OBÁV

100 € zľava na miniimplantáty

Zľava platí do konca marca

S fixnými protézami objavíte opäť chuť do života.

Antolská 4
851 07 Bratislava
0904 492 725
www.fixneprotezy.sk

fixneprotezy.sk

ART INVEST

OBRÁZY NAJLEPŠIE PREDÁTE V AUKCII

Žiadne poplatky

Galéria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

BOJ S VÍRUSMI

Ako často dezinfikujú vozidlá verejnej dopravy?

BRATISLAVA

Bratislavská župa prijala viaceré preventívne opatrenia, ktoré majú znížiť riziko prenosu koronavírusu. Týkajú sa aj prímestských autobusov.

Krizový štáb Bratislavského samosprávneho kraja rozhodol o zdvojnásobení počtu dezinfikovaných autobusov. „V tejto chvíli je vydezinfikovaných 130 autobusov vrátane klimatizácie a kúrenia. Madlá v spojoch sú potiahnuté špeciálnym polymérom, ktorý neutralizuje vírusy a baktérie. Dôkladná dezinfekcia trvá až 6 hodín a z bežne vyčistených dvoch autobusov denne zvyšujeme kapacity na päť dôkladne vydezinfikovaných autobusov denne,“ in-

formoval župan Juraj Droba minulý piatok.

Pokiaľ ide o starostlivosť o hygienu vozidiel mestskej hromadnej dopravy, magistrát aktuálne vydal pokyn na kompletnú dezinfekciu všetkých vozidiel. Za bežných okolností pracovníci Dopravného podniku Bratislava každý deň čistia všetky vozidlá, ktoré sú vo výprave. Denne ich povysávajú, umyjú, vyčistia madlá, sedadlá a všetky priestory, s ktorými cestujúci prichádzajú najviac do kontaktu.

Dezinfekciu robia špeciálnym prípravkom najmä na madlách a tyčiach a raz mesačne dezinfikujú celý interiér vozidla, čiže aj podlahu, okná či stropy. (nc)

Poškodenú tabuľu vedľa sochy H. Ch. Andersena od leta neopravili

TIP OD VÁS

Zničená dlažba na mieste pamätnej tabule.

STARÉ MESTO

Socha dánskeho rozprávkaru Hansa Christiana Andersena je už neoddeliteľnou súčasťou Hviezdoslavovho námestia. Vlni v lete však vandali poškodili tabuľu vedľa sochy, ktorá informovala o spisovateľovej návšteve Bratislavy. Dodnes ju nik neopravil. Prečo?

Na dlhodobu chýbajúcu tabuľu nás upozornila čitateľka Silvia, ktorú zaujímal, či ju

rekonštruujú alebo bola poškodená. Na mieste, kde sa nachádzala, je dnes zničená dlažba. Tabuľa informuje o pobyte H. Ch. Andersena v Bratislave, ktorý navštívil naše mesto v roku 1841. Bola na nej vyrytá veta z Anderse- novho denníka: „Hádam si raz spomeniete na cudzinca, ktorý navštívil vaše mesto“.

Čo sa stalo, sme zisťovali najskôr na samospráve v Starom Meste. „Vlni koncom augu-

sta sme si všimli, že kamenná kocka s pamätným nápisom je poškodená. Požiadali sme Technické služby Starého Mesta, aby ju dočasne odložili do skladu vo svojom areáli. Zároveň sme zisťovali, kto má sochu v správe, nakoniec sme sa dopátrali, že bola odovzdaná vtedajšiemu primátorovi Ďurkovskému. Oznamili sme to oddeleniu kultúry na magistráte a požiadali ich, aby zabezpečili opravu,“ uviedol hovorca Starého Mesta Matej Števo. Magistrát nás informoval, že v súčasnosti rieši prevzatie sochy H. Ch. Andersena do svojho majetku. Zo strany realizátorov sochy vraj nedošlo k odovzdaniu diela so všetkými náležitosťami, takže hlavné mesto zatiaľ nemôže vykonať všetky úkony súvisiace so správou tohto umeleckého diela vrátane opravy. (ms)

Foto: ms

Môj domov má nekonečnú energiu

Vďaka Zelenej elektrine od ZSE

Petra Ježeková
environmentalistka

100 % z obnoviteľných zdrojov

€
Len za 2 € mesačne

Objednajte si zelenú elektrinu na www.zse.sk/zelenaelektrina

ZSE
Riešenia pre moderný domov

Komu plánuje mesto pridelit' 23 bytov?

BRATISLAVA
Mesto zrekonštruovalo prvých 12 nájomných bytov, ktoré sa „našli“ pri spísovaní nehnuteľností a boli nevyužitú. Do konca marca pribudnú ďalšie.

Hoci nájomné byty Bratislavčanom zúfalo chýbajú, pracovníci magistrátu pri súpisovaní nehnuteľností ešte vlni zistili, že až 23 mestských bytov je prázdnych. Vysvitlo tiež, že napríklad dom na Velehradskej ulici síce patrí mestu, no prenajímalo ho súkromník.

Niektoré z „objavených“ bytov boli podľa primátora Matúša Valla úplne zdevastované, iné stačilo vymaľovať či vymeniť v nich kuchynskú linku a sanitu. Mesto plánovalo ešte do konca roka 2019 sprístupniť 11 týchto bytov a ďalších 12 bytov začiatkom tohto roka. Podarilo sa?

„Všetkých 23 bytov by malo byť zrekonštruovaných do konca marca tohto roku. V prvej fáze, ktorá už prebehla, sa zrekonštruovalo 12 bytov a zvyšok, teda 11 bytov, sme začali rekonštruovať teraz v rámci druhej fázy,“ uviedol pre Bratislavské noviny hovorca magistrátu Peter Bubla.

Vynovené byty sa nachádzajú vo viacerých mestských častiach - vo Vrakuni, Karlovej Vsi, Novom Meste aj v Petržalke. „Časť z nich je určená v prvom rade pre ľudí s nárokom na náhradné nájomné bývanie a zvyšná časť pre tých, pre ktorých je bývanie najmenej dostupné. Byty sa ešte len budú odovzdávať do užívania,“ doplnil hovorca.

Situácia v niektorých mestských častiach

Petržalka: Má 445 obecných bytov, ktoré jej zverilo do správy hlavné mesto a slúžia ako nájomné byty. Ďalších 10 bytov na Ulici Ondreja Štefánka 3 vlastní mestská časť a chce ich prenajímať prednostne pedagogickým zamestnancom základných a materských škôl.

Rača: Mestská časť má 38 nájomných bytov, 10 vlastní, ostatné jej zverilo hlavné mesto. Z toho 36 bytov je už pridelených ľuďom, ktorí splnili podmienky, pridelenie 1 bytu je v procese schvaľovania a 1 byt (4-izbový byt Na pasekách) je po rekonštrukcii pripravený pre učiteľky materských škôl na nájomné bývanie.

Rusovce: Mestská časť disponuje 64 nájomnými bytmi. Počet žiadateľov o nájomný byt prevyšuje súčasne možnosti mestskej časti, avšak vzhľadom na iné investičné priority ich v najbližšom roku neplánujú budovať.

Čunovo: Mestská časť nemá žiadne nájomné byty, ani neuvažuje o ich výstavbe.

(ac)

Foto: shutterstock

Prvý nájomný dom postaví v Ružinove

RUŽINOV

Súťaž na prvý bytový súbor s nájomnými bytmi na Terchovskej ulici v Ružinove už má víťaza. Magistrát sa pýtal aj na názor ľudí, ktorí bývajú v tejto lokalite.

Odborná porota vyberala spomedzi 76 návrhov zo Slovenska, Rakúska a Česka. Zvíťazil projekt ateliéru The Büro, ktorý ráta s 82 nájomnými bytmi, a to jedno-dvoj- a trojizbovými, pričom každý byt bude mať k dispozícii 1 parkovacie miesto. Vďaka nájomnému domu, ktorý postaví na doteraz nevyužívanom mestskom pozemku, však pribudnú aj približne 35 parkovacích stojísk pre ľudí z okolia (konkrétne čísla sa môžu pri rokovaniach a projektovaní mierne meniť).

Prvé stretnutie s obyvateľmi lokality bolo vlni v októbri pri vyhlásení súťaže a minulý týždeň nasledovalo druhé, kde im predstavili víťazný návrh. „Obyčania ocenili, že sú zapojení do procesu a komunikuje sa s nimi. Zároveň ocenili aj víťazný návrh, ktorý podľa nich

rešpektuje okolie a prináša zeleň. Pýtali sa na možnosti využívania detského ihriska vo vnútrobloku, keďže detské ihriská v okolí v súčasnosti nemajú dostatočnú kapacitu. Zaujímali sa tiež

BYTOVÝ SOUBOR TERCHOVSKÁ
ANOTACE NÁVRHU

Víťazný projekt ateliéru The Büro ráta s 82 nájomnými bytmi.

o možnosti parkovania a o napojenie na dopravnú infraštruktúru, ktorá sa bude aj v súčasnom návrhu meniť tak, aby neboli zaťažované doterajšie jazdné pruhy,“ uviedla pre Bratislavské noviny Marcela Glevická z Metropolitného inštitútu Bratislavy (MIB).

V najbližších mesiacoch budú do víťazného návrhu zapracované pripomienky vyplývajúce z participácie s občanmi. Po príprave projektovej dokumentácie, ktorá môže trvať približne dva roky, by v roku 2022 mohla začať výstavba samotného bytového súboru. (bn)

Foto: bratislava.sk/The Büro

Westend pozýva na výstavu obrazov „Neznámi maľujú diela známych“

Moderná lobby budovy Westend Gate sa na niekoľko dní premení na výstavnú sieň vďaka unikátnemu projektu „Neznámi maľujú diela známych“. Žiaci zo Spojenej školy na Dúbravskej ceste, ktorá už viac ako 50 rokov úspešne vzdeláva žiakov s viacnásobným postihnutím, reprodukovali v tomto ročníku diela uznávaného akademického maliara Miroslava Cipára, ktorý vyštudoval grafiku a monumentálnu maľbu na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave pod vedením profesorov Vincenta Hložníka a Petra Matejku. V poradí už VII. ročník výtvarného projektu „Neznámi maľujú diela známych“ bude mať 19. marca 2020 o 10.00 h slávnostnú vernisáž v budove Westend Gate.

Miroslav Cipár
maľuje s deťmi.

žiakov prezentovať v takomto peknom modernom priestore, cez ktorý denne prejdú stovky ľudí. Verím, že zamestnancom dotyk s umením osvieži a spríjemní ich bežný pracovný deň,“ hovorí riaditeľka školy Adriana Dostálová. Ako dodáva, diela, ktoré žiaci spolu s majstrom Cipárom namaľovali, bude možné si aj zakúpiť priamo na vernisáži. Vstup je voľný.

Atraktívna Westend biznis zóna, ktorá ponúka najmodernejšie kancelárske prostredie s maximálnou variabilitou priestoru, sa stala už neodmysliteľnou súčasťou bratislavskej Patrónky a nadviazala so svojimi susedmi množstvo pekných vzťahov. Okrem niekoľkoročnej spolupráce so Spojenou školou na Dúbravskej ceste pomáha Westend už viac ako rok popularizovať nové objavy a informácie najväčšej slovenskej vedeckej inštitúcie. Projekt SAVinci ponúka laickej verejnosti pestré spektrum zaujímavých tém, a to pravidelne každý mesiac s niektorou z vedeckých kapacít Slovenskej akadémie vied.

Pre žiakov Spojenej školy na Dúbravskej ceste je to príležitosť rozvinúť nielen svoj talent, ale najmä dozvedieť sa viac o významných maliaroch, rôznych štýloch a technikách maľieb. Cieľom projektu je pomôcť hendikepovaným deťom prekonať bariéry a rozvíjať ich estetické čítanie. Zároveň dáva ostatným ľuďom možnosť nahliadnuť do ich jedinečného sveta. Terapiu výtvarným prejavom - arteterapiu, je pre žiakov s viacnásobným postihnutím nástrojom spoločenskej komunikácie a dorozu-

mievania. Cez výtvarné dielo ľahšie vyjadrujú svoje pocity, učia sa sústrediť, posilňujú vôľu a trpezlivosť. Maľovaním sa deti s postihnutím viacerých zmyslových orgánov alebo kombináciou telesného a psychického postihnutia učia sebareflexii a kreslenie im pomáha k lepšiemu vizuálnemu usporiadaniu zážitkov.

Slávnostná vernisáž vlastnej tvorby je pre nich nesmierne dôležitá a podnecuje ich v ďalších aktivitách. „Som veľmi rada, že môžeme práce našich

Hlavné mesto SR Bratislava

v súvislosti s organizovaním akcie **Trhy 2020 vyhlasuje výberové konanie** s formou víťaza elektronickou aukciou na prenájom stánkov s rôznymi druhmi sortimentu na Františkánskom námestí na obdobie od 17.4.2020 do 31.08.2020, podmienky výberového konania a tlačivo prihlášky sú k dispozícii na webovej stránke hlavného mesta SR Bratislavy www.bratislava.sk a na pracovisku Front office.

Prihlášky je potrebné doručiť do 20.3.2020 do 14:00 h. do podateľne Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy.

ZUBNÁ AMBULANCIA A AMBULANCIA IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

ošetříme každého, kto nám zavolá

0905 662 407
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

DREVENÉ ROLETY

✓ ESLINGEROVÉ ✓ VÝMENA POPRUHU ✓ NÁTER

SERVIS AJ TYCH NAJSTARŠÍCH VONKAJŠÍCH DREVENÝCH ROLÍET

DREVENÉ ROLETY - Korenačka
Klimkovičová 4, 841 01 Bratislava

info@drevenerolety.sk
www.drevenerolety.sk

0903 349 274

...spolahlivosť, rýchlosť, čistota...

Rázsochy zmizli...

LAMAČ

Objekt nedostavanej nemocnice v lukratívnej lokalite Rázsochy bagre definitívne zrovnali so zemou.

Nasledovať bude búranie podpovrchových priestorov, rekognoskácia a skúšky základových dosiek pod najväčšími objektami. Stále prebieha spracovanie betónu, železa, triedenie odpadov, odvoz odpadov, vývoz betónového recyklátu a železa. V polovici apríla má byť známe meno projektanta novej nemocnice. (ac)

Foto: MZ SR

Slávni učitelia a študenti

BRATISLAVA

Chcete vedieť, prečo odišli pedagógovia z Univerzity Istropolitana a čo sa stalo s luteránskymi učiteľmi počas reformácie? Podľa prehliadku, kde si pripomeniete aj blížiaci sa Deň učiteľov.

Podujatie, ktoré pre vás pripravila sprievodkyňa dejinami Katarína Králiková, sa uskutoční 21. marca a 22. marca. Zraz je pred budovou bývalej Academie Istropolitana na Ventúrskej ulici, vstupné pre dospelých je 5 eur. (bn)

Foto: TASR

Aj takto zarábajú v Bratislave obchodníci so zdravím

BRATISLAVA

Ústavou zaručená bezplatná zdravotná starostlivosť nie je vždy poskytovaná za podmienok, ktoré ustanovuje zákon. Niektorí poskytovatelia zdravotnej starostlivosti si zákony vysvetľujú po svojom, na čo dopláca pacient, ktorý sa pre nich stáva zdrojom nelegálneho zisku. Prečítajte si príbeh oklamaneho Bratislavčana, o ktorom píše právnik JAROSLAV GRÜNDLER.

Kauza spomínaného Bratislavčana sa začala ešte vlni v máji. Do Ružinovskej polikliniky išiel na pravidelné polročné vyšetrenie ku kardiologičke, kde ho sestrička upozornila, že za echokardiografiu je na príkaz riaditeľa od mája (2019) poplatok 10 eur. Týmto oznamom bola splnená povinnosť poskytovateľa zdravotnej starostlivosti oboznámiť pacienta, za čo platí a z akých dôvodov (nazýva sa to informovaný súhlas). Pacient však vedel, že v danom prípade je tento zdravotný výkon plne hrađený z verejného zdravotného poistenia, preto po zaplacení poplatku písomne oslovil riaditeľstvo Ružinovskej polikliniky. Po otázke, na základe akého právneho predpisu musí platiť, prišlo prekvapujúce pozvanie pacienta na stretnutie s riaditeľom polikliniky. Ten mu vysvetľoval, že zaplatil nadštandardný

zdravotný výkon, čo je však pri echokardiografii už samo o sebe pochybné. A že bol poplatok naozaj neoprávnený, potvrdil napokon Bratislavský samosprávny kraj (BSK), kam Bratislavčan poslal svoj podnet na prešetrenie vlni v auguste.

Odpoveď od BSK, ktorú dostal v januári tohto roku (teda až po 5 mesiacoch!), obsahovala aj takýto citát z vyjadrenia Ružinovskej polikliniky: „...v konkrétnom prípade došlo k omylu zo strany sestry na ambulancii, namiesto dokladu o nadštandardnej starostlivosti dostal pacient doklad ECHO kontrola.“ A vykonštruovaná argumentácia polikliniky pokračuje: „...pri danom vyšetrení bol ponúknutý nadštandard, s ktorým pacient súhlasil.“ Akýkoľvek nadštandard však môže byť poskytnutý len na základe zaznamenananej žiadosti pacienta. Informácia o žiadosti pacienta, ani o jeho súhlase s nadštandardom sa však podľa zistenia BSK v zázname z vyšetrenia nenachádza. Nepresvedčivá je aj položka „nadštandard“, za ktorý Ružinovská poliklinika považuje „technické, technologické, medicínske, personálne vybavenie, klimu, celkový prístup zdravotného personálu“.

Táto položka je v cenníku polikliniky zaslanom na BSK ďalšou neznámou (v zmysle

Pokuta môže byť až 16 596 eur

„Úrad Bratislavského samosprávneho kraja v danom prípade vedie správne konanie vo veci uloženia pokuty, keďže pravdepodobne došlo k nezákonnému vybratiu poplatku. Maximálna výška pokuty môže byť 16 596 eur,“ uviedla pre Bratislavské noviny hovorkyňa BSK Lucia Forman.

Zároveň potvrdila, že podľa cenníka, ktorý Ružinovská poliklinika a .s. predložila na BSK, poplatok za nadštandard od pacientov nevyberá, takáto položka sa v cenníku nenachádza. „Poskytovateľ si určuje cenník sám a môže si doň uviesť výkony, ktoré nemá zazmluvnené zdravotnou poisťovňou, alebo sú na vlastnú žiadosť pacienta alebo ide o nadštandardné služby, s ktorými ale musí pacient preukázateľne súhlasiť a musí to byť jeho slobodná voľba. Kreativita lekárov, a najmä ich právnikov je veľká. Určite ale za nadštandard nemôžeme považovať prístup personálu, klímu a podobne. Ak sa správne konanie ukončí uložením pokuty, BSK súčasne uloží Ružinovskej poliklinike a .s. povinnosť neoprávnený poplatok pacientovi vrátiť,“ informovala hovorkyňa. Ubezpečila, že BSK vykonáva dozor nielen na základe podnetov občanov, ale aj z vlastnej iniciatívy. Okrem neoprávnene vybraných poplatkov sa zameriava na nedodržovanie ordinálnych hodín, nedodržovanie personálneho zabezpečenia ambulancie, nevydávanie dokladov či nedodržovanie cenníka.

zák. č. 578/2004 Z.z. má poskytovateľ povinnosť zaslať samosprávnemu kraju cenník všetkých zdravotných výkonov a služieb, pri ktorých možno požadovať úhradu - pozn. autora).

Okrem zabezpečenia vybavenia ambulancie, čo je základnou povinnosťou každého poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, či klimatizácie polikliniky priraduje k nadštandardu aj osobný prístup lekárov a sestier k pacientovi. Informácia, ktorá nevyvoláva iba úsmev, ale aj otázku, v akom marazme sa naše zdravotníctvo nachádza, keď za etický prístup k pacientovi a povzbudzujúci úsmev sestričky treba zaplatiť!

Keďže poliklinika požadovala poplatok za zdravotný výkon, ktorý je plne hrađený z verejného zdravot-

ného poistenia a zdravotná poisťovňa jej ho aj uhradila, BSK začne správne konanie vo veci uloženia pokuty. Otázkou zostáva, či účelová obhajoba riaditeľa polikliniky nezakladá jej zriaďovateľovi zákonnú povinnosť komplexnej previerky, najmä v oblasti poplatkov, a to nielen za echokardiografiu, ale za všetky ponúkané zdravotné výkony a služby.

Je absurdné predpokladať, že echokardiografia tohto konkrétneho pacienta bola jediná, na ktorú sa príkaz riaditeľa vzťahoval. A tu už nejde iba o desať eur!

Museli ste aj vy platiť u lekára?

Napište nám, akú sumu a za čo, na adresu Bratislavské noviny, Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava alebo redakcia@banoviny.sk

VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK

odpredáva formou výberového konania pozemky v k.ú.

Mojšova Lúčka, Budatín, Žilina, Podunajské Biskupice, Ružinov, administratívnu budovu na Martinskej ulici v Bratislave, rekreačné chaty v k.ú. Modra, rodinný dom v k.ú. Vrútky a rodinný dom v k.ú. Komárno.

Blížšie informácie na www.vvb.sk a na úradných tabuliach príslušných obcí a ich okolí.

Opustený hangár sa zmení na letecké múzeum

DÚBRAVKA

Opustený a chátrajúci starý hangár v Dúbravke sa má zmeniť na letecké múzeum. Poslanci mestskej časti schválili prenájom objektu Aviatickému klubu Otta Smika na 10 rokov.

Nájomca sa zaväzuje hangár zrekonštruovať a upraviť príľahlý pozemok. Ráta s investíciou 120-tisíc eur. „Bratislava v súčasnosti nemá letecké múzeum. Zrekonštruovaním hangára by podľa Aviatického klubu mala v Dúbravke pribudnúť atrakcia pre verejnosť. Hovorí tiež o ďalších aktivitách pre deti a mládež, o kultúrno-spoločenskom priestore. Rekonštrukciu chce financovať najmä z dotácií a fondov,“ informovala hovorkyňa mestskej časti Lucia Marcinátová. O exponáty klub nemá

núdzu, pripravený má vrtuľník s náporovými motormi, doma vyrobené vrtuľníky či repliku historického lietadla s unikátnym systémom ria-

V minulosti vládol v Dúbravke čulý letecký ruch.

denia. V Dúbravke vládol pred rokmi čulý letecký ruch. Devínska Kobyla a Lamačská brána so svojimi silnými veternými prúdmi vytvárali

výborné podmienky pre bezmotorové športové lietanie. Definitívny zákaz lietania v Dúbravke prišiel po roku 1984, keď občan na vetroni

z vtáčej perspektívy pozreli rímsku pamiatku Villa rustica a Devínsku Kobylu. (ts)

Foto: Lucia Marcinátová, archív Dúbravského múzea

Za vyššie dane lepšie cesty

BRATISLAVA

Magistrát zverejnil zoznam komunikácií a verejných priestorov, ktoré sa zrekonštruujú alebo vytvoria vďaka vyšším príjmom do mestskej kasy.

Príjmy mestského rozpočtu narastú o približne 12 miliónov eur vďaka vyššej dani z nehnuteľností. Ďalších 10 miliónov eur navyše je z finančnej podpory vlády, ktorú kabinet odsúhlasil pre Bratislavu na svojom výjazdovom rokovaní koncom minulého roka.

Bohatšia mestská kasa umožní opraviť namiesto pôvodne plánovaných 12 km až 57 km jazdných pruhov. Z peňazí získaných navyše bude možné realizovať aj ďalších takmer 40 projektov, ktoré majú zásadne skvalitniť verejný priestor v Bratislave. (bn)

Viac na www.banoviny.sk

Nevyhadzujte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

Ikonické silo zachovajú

NOVÉ MESTO

Priemyselné silo zaniknutého závodu Palma zostane dominantou areálu aj po jeho premene na rezidenčný, administratívny a verejný priestor.

Developer sa rozhodol stavbu na Račianskej ulici zachovať a nájsť pre ňu nové využitie. „Štúdia rozvoja územia stále prebieha. Už dnes však môžeme potvr-

diť, že silo v nej zohráva dôležitú úlohu. V tejto chvíli je predčasné povedať, akú konkrétnu funkciu bude plniť. Táto špecifická industriálna stavba si však zaslúži, aby bola aj napriek svojej masívnosti a komplikovanej vnútornej dispozícii zachovaná a v budúcnosti sa z nej stal významný ikonický priestor v Bratislave,“ priblížil predstavy vlastníka Palmy projektový manažér Erik Fusík.

Nevylúčil pritom, že nové využitie by mohli nájsť aj niektoré ďalšie objekty, ktoré sa v značne zdevastovanom bývalom podniku ešte nachádzajú. „Všetko bude závisieť aj od ich technického stavu, doplnil. (ts)

Foto: developer

Rozbehni sezónu na novej elektrokolobežke!

1. VLNA SÚŤAŽE Nivello
marec – apríl

Kúp aspoň **10** vriec a si v hre

Za nákup produktov Baumit dostaneš super tričko a si v hre o kolobežku!

Kúp od 9. marca do 30. apríla 2020 minimálne 10 vriec NivelloQuattro alebo Nivello 30 a odmeníme ťa rockerským tričkom z limitovanej série Baumit Dobrá sezóna. Odfoť doklad a pošli nám ho prostredníctvom formulára na baumit.sk/kolobezka. Hráš o štylovú elektrokolobežku! Víťaza vyžrebujeme na konci apríla.

*Akcia platí do vyčerpania zásob tričiek.

baumit.sk/dobrasezona

Myšlienky s budúcnosťou.

ZODPOVEDNOSŤ A OSUD

V pondelok 16.3.2020

od 18:00

ŽIVOT po smrti

V stredu 18.3.2020

od 18:00

WWW.SVETGRALU.SK
WWW.POSOLSTVO-GRALU.SK

STIFTUNG
GRALSOTSCHAFT

TIPO
ITALIA

ZAŽITE VIAC

PRÉMIOVÁ KVALITA UŽ OD 10 990 €
S PÄTROČNOU ZÁRUKOU, SO ZIMNÝMI PNEUMATIKAMI
ZADARMO A S FINANCOVANÍM S 0 % ÚROKOM.

5 ROKOV FIAT ZÁRUKA

FIAT

GRIF, SPOL. S.R.O., PANŇSKÁ CESTA Č. 21, 85104 BRATISLAVA, TEL.: 02/68 201 411 - 22, ČAPAJEVOVA 7,
MOBIL: 0905 934 888, 0905 602 382, 0907 754 442, FAX: 02/63 823 174
OFFICE@GRIF-GRIF.SK, WWW.GRIF-GRIF.SK

Skvelá kuchyňa skrytá medzi panelákmi

Bedeker gurmána

PETRŽALKA

Reštauráciu Meet Meat v Petržalke, asi 10 minút chôdze od zastávky električky na Farského, veľa Bratislavčanov nepozná. Otvorili ju totiž len vlni v decembri, na prizemí novej bytovky, v okolí ktorej je ešte stále stavenisko. O to väčšie prekvapenie nás čakalo dnu.

Do reštaurácie vedie chodník popri provizórnom plote, ani parkovisko pre hostí ešte nie je vybudované. Vnútri je však úplne iný svet.

Interiér je štýlový a priestraný (mamička bez problémov prechádza medzi stoly s kočíkom), personál pozorný a jedlo naozaj skvelé. Cez pult dokonca vidíme kuchárov pri práci, aj to má svoje čaro.

Meet Meat sa špecializuje na steaky, ponúkajú ich v niekoľkých triedach. Pre tých najväčších fajnšmekrov majú výnimočné kusy Dry Age, ktoré podstupujú proces suchého zrenia. Oplatí sa však ochutnať napríklad aj krémové rizoto zo vzácnej ryže či domáce cestoviny, ktoré vyrábajú každé ráno zo špeciálnej múky.

My sme si ako steakoví začiatčníci objednali iba flank steak, ďalšie tri jedlá boli z úplne iného súdka. Nesklamalo ani jedno. Čakali sme síce takmer 40 minút, ale malo to zmysel, všetko bolo totiž čerstvo pripravené. A to aj dezert, ktorý sme si dopriali na záver. Obsluhujúci čašník vysvetlil, že koláčik upečú práve pre nás, čo potrvá asi 15 minút.

Flank steak (18,90 €) sa pripravuje z mäsa, ktoré pochádza zo spodnej časti hovädzieho pupku, neprekvapilo nás teda, že bol trochu tuhší a tiež masnejší. K nemu sme mali výbornú dubákovú omáčku s borievkami (2,50

Štýlový interiér

Meet Burger

Grilovaná panenka

Tekvicové rizoto

€) a pe-
č e n é
zemiaky
s cesna-
kom, parme-
zánou a bylinkovou smotanou (2,90 €). Kombinácia dokonale!

Rizoto z pečenej tekvice (10,90 €) nám naservirovali s kačacou pečenou a grilovanou hruškou. Bolo lahodné, krémové, i keď trochu slanejšie, ako sme zvyknutí. Aj pečená bola jemná, delikátna. K rizotu sme si navyše objednali šalát so sušenou paradajkou (2,90 €), ktorého základom bola čerstvá listová zelenina. Na pohľad veľmi jednoduchá miska vitamínov nás až prekvapila skvelou chuťou.

Grilovanú panenku v pancette (13,90 €) nám priniesli so zemiakovým pyré, pečenými hubami a čipsami z fialových zemiakov. Mäso nakrájané na hrubšie valčeky malo vďaka restovanej pancette chrumkavú kôrku a tiež plnšiu chuť.

Zemiakové pyré ako príloha bola klasika, zato pečené huby vynikajúce, v kombinácii s diétnejšou panenkou to malo šmrnc. Aj pri hubách

sme vnímali slanešiu chuť, ale neprekážala nám.

Meet Burger (10,90 €) z vyztretého mäsa sa podáva s kváskovou žemľou, remuládou, chrumkavou slaninou a hranolkami. Mohli sme si vybrať, ako veľmi chceme mať mäso prepečené, či medium alebo viac, zvolili sme druhú možnosť. Aj tento „fastfood“ bola výborná voľba, potvrdili sme si, že nie je burger ako burger.

Z ponuky troch dezertov sme si vybrali lávový fondant z čokolády Callebaut s malinami a vanilkovou zmrzlinou (4,90 €). Koláčik s topiacou sa zmrzlinou navrchu a kvapľitou tekutou čokoládou vnútri bol vynikajúci.

Náš zážitok v Meet Meat by bol dokonalý, keby nás nerušila príliš hlučná partia sedacia pri vedľajšom stole. (ac)

Foto: ac

Naše hodnotenie: ★★★★★
Maximum: 5 hviezdíček

Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Nový pokyn mestským policajtom:
Dávajte papuče a namiesto napomenutia pokutu najmenej 30 eur!

FACEBOOK

www.facebook.sk/banoviny A tu sú reakcie:

Vladimír Rezek: Nariadenie síce drsné, ale tu sa dlhodobo tolerujú veci, za ktoré by v iných krajinách brali pomaly papiere. Státie s blikáčkami napríklad na cyklotrase, lebo „som si musel ísť niečo vybaviť“ je u nás národným športom. Jazda v buspruhu (tú síce nemôžu MsP pokutovať, ale mohli by) a parkovanie pomaly na priechode pre chodcov. Nehovoriac o zlato priklade porušovania pomaly všetkého, kde na Krížnej je parkujúcimi autami vyslovene zablokovaný jeden jazdný pruh (a ten druhý obmedzený autami na blikáčkach). A polícia ide okolo a tvári sa, že to nevidí. A keď niekto stojí jak úplný chrapuň, že sa to nedá vydržať a zavolá tú hliadku, tak tá sa ho ešte do telefónu snaží presvedčiť, že to sa ani neoplatí prísť.

Štefan Bagota: Konečne dakto, kto začal riešiť aroganciu vodičov, ktorí parkujú halabala. Len tak ďalej.

Tomas Vorobjov: A tá minimálka je tiež opodstatnená, lebo vždy to každý ukecal na 10 - 20 eur...

Zuzana Lukáčová: A koľko by si udelil stavebným a dozorujúcim orgánom...? Za 30-ročné nesystémové udeľovanie povolení na zahusťovanie sídlisk bez adekvátneho rozširovania parkplaztov...

Zlatica Lauková: Súhlasím s tým, tiež som vodič, ale nikdy by som neparkovala na mieste, kde to nie je povolené. Inak sa s nedisciplinovanými vodičmi nedá! Dokonca hovorím: KONEČNE!!!!

Tomas Novak: Keď vidím tie tisíce špakov na zastávkach... za každý jeden špak mohli mať 30 eur. Nech presmerujú svoju energiu tam!

František Marcis: Koľko sa má ešte dohovárať? Stačí sa ísť prejsť na hodinku von a min. 10 pokút by som udelil. Či už na autá, alebo napr. pre psičkárov. Môžeme mať najlepšie zákony, ale pokiaľ sa nebudú dodržiavať, sú nám úplne nanič.

Peter Hudec: „V tomto prípade nešlo o to určiť počet priestupkov, ktoré musia mestskí policajti vyriešiť, ale cieľom bolo reagovať na nepriaznivý trend“. O čo iné, ako o jasný príkaz ide? Každého, kto príde zo služby, sa „pán“ veliteľ bude pýtať, prečo nerozdali sedem a viac pokút...

Martin Laššák: Momentálne som v Berlíne a musím povedať jedno - zastavenie halabala úplná klasika ako na Slovensku. A takisto je bežné parkovanie tak, že je zabratý jazdný pruh. Najprv sa treba inam pozrieť a nie tvrdiť, že len u nás je zle a nikde inde to tak určite nie je.

Andrej Bernath: Nech najprv začnú s parkovaním na chodníkoch bez toho, aby ich bolo treba volať.

AJ TAKÁ BOLA BRATISLAVA Na Firšnáli bývalo veselo

STARÉ MESTO

Koľkí z mladšej generácie tušia, čo bol Firšnál? Dnes sa nazýva Námestie slobody, pred rokom 1989 to bolo Gottwaldovo námestie, no naplno žilo najmä v časoch, keď sa tu krútili kolotoče, ľudia zabávali cirkusanti, ale aj motorkári.

Názov Firšnál pochádza z nemického slova Fürstenallee –

Kniežacie stromoradie. Pani Eva Szakálová, ktorá nám poslala fotografiu námestia z roku 1956, má takúto spomienku: „V povojnových rokoch Prešpuráci chodievali za zábavou na Firšnál, kde veľmi často hostovali kolotočiari. Bolo tam ruské kolo, hojdačky, ringšpíl, strelnica

aj bludisko, niekedy prišla i veštica. Pamätám sa na úžasný zážitok, keď na Firšnáli postavili vysoký a široký valec. My diváci sme stáli na ňom hore ako na balkóne a motorkári dole začali túrovať svoje mašiny. A potom pod' ho hore-dole po kolmej stene dookola! Dve proti sebe a nezrazili sa.“ (bn)

Foto: Eva Szakálová

Uverejnené so súhlasom autorky

Výzva

Máte aj vy zaujímavú fotografiu či spomienku na niekdajšiu Bratislavu? Pošlite nám ju na mail redakcia@banoviny.sk alebo poštou na adresu Bratislavské noviny, Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava.

Starožitnosti
Panenská 22

Odkúpime v hotovosti:
sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky,
lamps, nábytok, i celé
pozostalosti, umenie každého druhu
Konzultácie zdarma aj u Vás doma
tel: 0907 981 477
Sme tu pre Vás už 25 rokov

NEŽITE V DOMÁCNOSTIACH S PLESŇAMI

BIOPEPEL® – biocidny výrobok s mikroorganizmom Pythium oligandrum na odstránenie plesní na stenách a preventívne ošetrovanie proti plesniam.

Nezapácha, neleptá. Určený pre širokú verejnosť a profesionálov.

Dlhodobý koniec plesní v obytných miestnostiach, spálňach, detských izbách, kuchyniach, výrobných a skladoch potravín, ale aj v pivniciach, stajniach...

Distribúcia: Prípravok BIOPEPEL® s múdrou hubou Pythium oligandrum dostanete v predajniach farieb, v reťazcoch v oddeleniach s farbami alebo v drogeriách predávajúcich farby.

Používajte biocidy bezpečným spôsobom. Pred použitím si vždy prečítajte etiketu a informácie o prípravku.

Distribútor pre Slovensko:
BAL SLOVAKIA, s. r. o.
Výrobca: Biopreparáty spol. s r. o.

MÚDRA HUBA
Bioprepel
FUNGUS

www.bioprepel.cz

Skládka je časovanou bombou

Geologický prieskum skládky.

VRAKUŇA
Stavebný úrad v Ružinove ako príslušný stavebný úrad začal stavebné konanie vo veci sanácie bývalej skládky Chemických závodov Juraja Dimitrova vo Vrakuni. „Táto skládka je časovanou bombou, preto je dôležité, aby sa jej sanácia začala čo najskôr,“ zdôraznil ružinovský starosta Martin Chren.

Prieskum ukázal, že do podzemných vôd unikajú najmä pesticídy a herbicídy. Kontamináčnym mrakom je podľa ministerstva životného prostredia zasiahnutá Vrakuná, Rakúsku, Poľsku, USA či Veľkej Británie. Envirorezort očakáva, že umiestnenie tesniacej steny by sa mohlo začať v lete tohto roka.

Súčasťou sanácie má byť aj čerpanie a čistenie znečistených podzemných vôd v okolí skládky. Sanácia skládky by mala stáť 34,1 milióna eur, práce by sa mali skončiť najneskôr v júni 2023.

Sanácia skládky sa má robiť metódou enkapsulácie. Vybudoval sa má podzem-

ná tesniaca stena, ktorou sa zdroj znečistenia odizoluje od okolitého prostredia. Príklady použitia tejto metódy sú známe v Česku, Rakúsku, Poľsku, USA či Veľkej Británii. Envirorezort očakáva, že umiestnenie tesniacej steny by sa mohlo začať v lete tohto roka.

Súčasťou sanácie má byť aj čerpanie a čistenie znečistených podzemných vôd v okolí skládky. Sanácia skládky by mala stáť 34,1 milióna eur, práce by sa mali skončiť najneskôr v júni 2023.

(TASR)

Foto: TASR

Niekoľko faktov o skládke

- Nachádza sa na území starého Mlynského ramena na rozhraní mestských častí Vrakuná a Ružinov.
- Jej rozloha je približne 4,65 ha.
- Na skládke je takmer 120 000 m³ metrov odpadu, ktorý tam vyvážali z chemických závodov v 60. až 80.
- Ministerstvo očakávalo spustenie sanácie ešte v roku 2018. Pre projekt bolo nakoniec vydané územné rozhodnutie v júli 2019, právoplatnosť nadobudlo v decembri 2019. Žiadosť o stavebné povolenie zaevidovala mestská časť v polovici januára 2020.

Propeller má nový nápis

STARÉ MESTO
Na legendárnej kaviarni v Starom Meste na brehu Dunaja Propelleri svieti od minulého týždňa nový nápis. Ako sa vám páči?

Jednoduchý svetelný nápis v dobovom duchu nainštalovali vďaka dotácii bratislavskej župy. „Verím, že Propeller je šperkom na dunajskom nábreží, ktoré máme záujem v najbližšom období ďalej rozvíjať,“ komentovala starostka starostka Zuzana Aufrichtová.

Budovu súčasného Café Propeller naprojektoval v roku 1931 známy architekt Emil Belluš ako zastávku prope-

leru, ktorý premával zo staromestskej strany Dunaja na petržalskú, kde má svoju „skromnejšiu dvojčku“. Propeller fungoval v Bratislave 110 rokov, teda od roku 1893 do roku 2003. V tomto období bolo trvalo nasadených asi sedem plavidiel, ďalšie vypo-máhali prechodne.

Budova na staromestskom nábreží sa v minulosti viackrát rekonštruovala, naposledy v druhej polovici roku 2019, keď prešla kompletnou rekonštrukciou nadväzujúcou na Bellušov odkaz. Do aktuálnej podoby ju upravil architekt Ján M. Bahna. (ms)

Foto: ms

Správy z podsvetia

Polícia v krátkom čase objasnila vraždu 37-ročnej ženy, ku ktorej došlo minulý týždeň na **GAGARINOVEJ ULICI** v Ružinove. Z brutálneho činu obvinili 39-ročného Mareka (39), ktorý sa nachádzal v byte a pokúsil sa siahnuť si na život. Na núdzovú linku zavolať pravdepodobne jeho otec, ktorý prišiel do bytu. „Obvinený mal žene spôsobiť väčšie množstvo bodných a rezných zranení, následkom ktorých podľahla. Vyšetrovateľ zároveň spracoval podnet pre prokurátora k návrhu na jeho vzatie do vyšetrovacej väzby,“ informovala nás bratislavská policajná hovorkyňa Veronika Martiniaková. Mužovi hrozí za tento čin 20 až 25 rokov väzenia alebo doživotie. (ms)

Pieta pohrebná služba

Pomáhame 24 hodín denne už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:

- prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami

- zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore

- prehratie foto prezentácie zo života zosnulého

- kondolenčnú listinu.

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba
Mlynské Nivy 8
02/52 63 11 81
www.pieta.sk

REDAKCIA
Ivanská cesta 2D
821 04 Bratislava
Šéfredaktorka: Anna Čapková

Tajomstvo grófa Grassalkovicha skryté v sochách

Budovu Univerzitnej knižnice v Bratislave na Michalskej ulici zdobia aj plastiky symbolizujúce Zákonnosť a Spravodlivosť. Keď v nej pôsobil gróf Antal Grassalkovich (1694 – 1771) ako predseda Uhorskej kráľovskej komory, zrejme vyznával tieto hodnoty, ktoré mu pomáhali v kariére.

Antal Grassalkovich sa narodil v dnešných Mojmírovciach 6. marca 1694 chudobnému zemanovi Jánovi Krassalkovychovi, správcom Beckovského hradu, a jeho manželke Zuzane Po maturite na Piaristickom gymnáziu v Nitre študoval súkromne právo u Andreja Dubnického z Trnavy. Advokátske skúšky zložil v novembri 1715. Súdnictvo zabezpečovala v uhorskej časti Habsburskej monarchie Kráľovská tabuľa. Jej členovia vymenovali 21-ročného právniku Antala Grassalkovicha za sudcu pre okres Budín (dnes súčasť Budapešti). Po šiestich rokoch mu personalis (prezident) Kráľovskej tabule Adam Langh zrejme ponúkol za ženu svoju dcéru Erzsébet, mladú vdovu po viceprezidentovi Peštianskej župy. Žili spolu sedem rokov, deti nemali.

Antalove znalosti uhorského práva i národného hospodárstva a tiež otvorené hlásenie sa ku katolíckej viere si všimol kráľ Karol VI., otec Márie Terézie. V marci 1724 ho vymenoval za radcu v Dvorskej komore, pôsobiacej ako hospodársky orgán vo Viedni. Keď v roku 1729 Antalova žena zomrela, venoval sa už iba službe kráľovi. Svoje schopnosti, vedomosti a diplomatický talent sústredil aj na komplikované spory o vlastníctvo pôdy, ktoré vznikli po skončení tureckej okupácie Uhorska. Za ich úspešné vyrieše-

Bratislava kedysi

nie mu kráľ v októbri 1731 udelil hodnosť Kráľovského personála, teda svojho osobného zástupcu na súde. Zároveň ho povýšil do barónskeho stavu a pravdepodobne mu odporučil, aby sa oženil s 19-ročnou Krisztinou, dcérou baróna Klobusiczkého. Svadbu mali totiž už 31. decembra 1731. Vo veku 38 rokov sa začalo jeho najšťastnejšie obdobie. Vlastnil rozsiahle majetky, získané vlastnou šikovnosťou aj dedičstvom po prvej manželke. Veľké bohatstvo mu priniesla aj druhá manželka, milovaná Krisztina. Okrem majetkov im pribúdali deti. Najprv dcéra Franciska, potom syn Antal II., dcéry Klára a Anna Mária a nakoniec syn Ignác, ktorý však ako 14-mesačný zomrel. Najväčšiu bolesť mu ale spôsobila nečakaná smrť manželky Krisztiny. V auguste 1738 odovdovel druhýkrát. Mal 44 rokov, zastával viacero prestížnych pozícií a neustále zveľaďoval majetky. Zároveň štedro podporoval svoje deti, predovšetkým syna Antala II. Medzitým, v roku 1740 zomrel Karol VI. a na trón nastúpila 23-ročná Mária Terézia, u ktorej si Antal Grassalkovich získal ešte väčšiu dôveru. V zborníku z konferencie, usporiadanej k 300. výročiu jej narodenia sa môžeme dočítať, že práve Antal Grassalkovich jej pomáhal so slávnym prejavom pred uhorskou šľachtou v septembri 1741. Dokonca, bol jeden z prvých, ktorí jej poskytli vyzbrojenú armá-

Sochy na budove Univerzitnej knižnice symbolizujú Zákon a Spravodlivosť.

du na boj proti nepriateľom. Navyše, intenzívne a úspešne presviedčal ostatných uhorských šľachticov, aby kráľovnú tiež podporili. Aj za to Mária Terézia v apríli 1743 udelila grófske tituly jemu i jeho deťom. V roku 1748 ho vymenovala za hlavu Uhorskej kráľovskej komory. O Antalove deti sa zatiaľ starala švagriná Terézia, sestra jeho zosnulej manželky. Nielen príbuzní, ale aj samotná Mária Terézia naliehali, aby si ju vzal za manželku. Po 13 rokoch podľahol tlaku a tretikrát sa oženil, čím svoj majetok opäť rozšíril. Zároveň bola počas jeho pôsobenia v rokoch 1753 až 1756 postavená budova Uhorskej kráľovskej komory (dnes Univerzitná knižnica). Na jej vrchole je odvtedy uhorský erb, socha s knihami symbolizujúca Zákonnosť, druhá socha s váhami, symbolizujúca Spravodlivosť a nad nimi orol. Podobne na záhradnom paláci (dnes Prezidentský palác), ktorý si dal gróf

Grassalkovich od roku 1760 stavať v Prešporku, sú plastiky symbolizujúce Múdrost', Stálosť, Spravodlivosť a Opatrnosť. Hodnoty, ktoré zrejme až do svojho skonu, v nedeľu 1. decembra 1771 vyznával obľúbený radca Márie Terézie, gróf Antal I. Grassalkovich.

Katarína Králiková,
sprievodkyňa dejinami a blogerka
Foto: kk

Hlavné zdroje: ZÁVODSKÝ Levente, Grassalkovich. arcanum.hu. 2020; ČOMAJ Ján – HOLČÍK Štefan: Prezidentský palác. Vydavateľstvo Perfekt, 2012. Ďalšie zdroje (prosím uviesť pri publikovaní na web stránke): OGOLJUK-BERZSENYI: Kariéra šľachticov v Uhorsku za vlády Márie Terézie. Zborník z príspevkov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou pri príležitosti 300. výročia narodenia Márie Terézie, Univerzitná knižnica v Bratislave, 2017.

ORŠULOVÁ Jana: Heraldické pamiatky Bratislavy, Vydavateľstvo Marenčin PT, 2007.

Rakovina si vyberá svoju daň

Znížiť ju pomôžu Vaše 2%

Formulár na zaslanie 2% a viac informácií o bezplatných projektoch pre pacientov a ich rodiny nájdete na www.lpr.sk

Liga proti rakovine SR, Brestová 6, 821 02 Bratislava
IČO: 00641219, právna forma: občianske združenie
Číslo účtu organizácie na zaslanie 2% nie je potrebné

LIGA PROTI RAKOVINE

CITYLIFE.SK

ČO SA DEJE V BRATISLAVE A OKOLÍ

Viac kultúrnych podujatí nájdete na www.citylife.sk

Piatok 6.3.2020

TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC 2020

Univerzitná knižnica v Bratislave
21. ročník Týždňa slovenských knižníc, od 2.3. - 7.3. v Univerzitnej knižnici v Bratislave.

Sobota 7.3.2020

FESTIVAL TRANSRODOVEJ KULTÚRY / SVET PODEA GABRIELA

A4 - priestor súčasnej kultúry, 17:00
Zámerom festivalu je rozširovať povedomie o transkomunitě na Slovensku a vyvolať verejný diskurz formou debát, divadelných predstavení, literárnych čítaní, koncertov, filmových predstavení a výstav.

Nedeľa 8.3.2020

SPOLU (KAŽDÝ INAK)

Stredoeurópsky dom fotografie
Jedno manželstvo – dve formy. Fotografia ako spoločný menovateľ.

Pondelok 9.3.2020

NEVĎAČNÁ CUDZINKA

Slovenské národné divadlo – Činohra, 10:00
Mala osemnásť, dostala sa do bohatšieho i slobodnejšieho sveta, ako bol ten komunistický, z ktorého v roku 1968 emigrovala s rodičmi.

Utorok 10.3.2020

MIREILLE MATHIEU

Axa Aréna NTC, 20:00
Šansónová legenda Mireille Mathieu na európskom turné nevynechá ani Slovensko.

Streda 11.3.2020

MFFK FEBIOFEST 2020

Kino Lumiére
Bratislava znova ožije filmom, a to v týždni od 11.3. do 17.3.

Štvrtok 12.3.2020

AKO SA Z DRUHEJ STALA PRVÁ

Slovenská národná galéria Bratislava, 18:00
„Si iba žena, žena.“ „Nemáš chlopa, nemáš pravdy.“ Aj takéto repliky nás zabávali pred rokom 1990. Prednášku uvedie Eva Filová (VŠMU).

Piatok 13.3.2020

AIDA

SND – Opera, 19:00
Aida je pútavým romantickým príbehom so strhujúcou hudbou, ale aj výpravnou monumentálnou freskou.

Sobota 14.3.2020

EMÍLIA RIGOVÁ / ČOHAŇI Z KONI AJLEND PODEA BÁRI RAKLÓRI

Kunsthalle Bratislava
Samostatná výstava laureátky Ceny Oskára Čepana 2018, Emílie Rigovej, v Kunsthalle LAB Bratislava.

Nedeľa – 15.3.2020

PRIVÍTANIE JARI – MLADÁ OPERETA (MOB)

DPOH Mestské divadlo, 17:00
Marcový koncert je už tradične venovaný operetnému dorastu. Privítame ako sólistov Evu Dovcovú a Petra Wurzera.

Pondelok – 16.3.2020

BESEDY U PISTORIHO

Pistoriho palác, 15:00
Prednáška o komunikačnej inteligencii medzi pacientom a lekárom. Diskutuje Prim. Doc. MUDr. Jaroslava Wendlová, PhD.

Utorok – 17.3.2020

1000 ROKOV HISTÓRIE
Múzeum dejín mesta – Stará radnica, 15:00

Prednáškový cyklus je venovaný priateľom Bratislavy, milovníkom histórie a architektúry mesta. Téma: Firma Pittel a Brausewetter v dejinách výstavby Bratislavy.

Streda – 18.3.2020

RADIO HEAD AWARDS FESTIVAL

Axa Aréna NTC, 19:00
Radio_FM už 12. rok pokračuje v udeľovaní hudobných cien Radio_Head Awards!

Štvrtok – 19.3.2020

VÁCLAV NECKÁŘ A BACILY

Dom kultúry Zrkadlový háj, 19:00
Koncert legendy Václava Neckára a skupiny Bacily, na ktorom odznejú všetky jeho najznámejšie piesne.

Bratislavské
Noviny
vyjdú o 2 týždne
20. marca 2020

KULTÚRNE ZARIADENIA PETRŽALKY

VÝBER PROGRAMU 03/2020

CESTOVATEĽSKÝ KLUB TO NAJKRAJŠIE Z BANGKOKU, KAMBODŽE A VIETNAMU - II. časť

11.03. | 19:00
DK LÚKY

12.03. | 18:00
DK ZRKADLOVÝ HÁJ

13.03. | 19:00
DK LÚKY

14.03. | 17:00
DK LÚKY

17.03. | 19:00
DK ZRKADLOVÝ HÁJ

26.03. | 18:00
DK ZRKADLOVÝ HÁJ

27.03. | 19:30
DK LÚKY

30.03. | 19:00
DK ZRKADLOVÝ HÁJ

www.kzp.sk

[f Kultúrne-zariadenia-Petrzalky](https://www.facebook.com/kulturene-zariadenia-petrzalky)

[ig kultúrne-zariadenia-petrzalky](https://www.instagram.com/kulturene-zariadenia-petrzalky)